

Nyhed

Politiet skal løbende genoverveje, om der er behov for at bruge magt under udsendelser

Når politiet tvangsudsender en udlænding, kan det være nødvendigt at bruge magt. F.eks. strips om håndleddene.

10. september 2019

Men på baggrund af to konkrete udsendelser understreger ombudsmanden, at politiet under en udsendelse løbende bør overveje, om det fortsat er nødvendigt at bruge magt. En magtanvendelse skal nemlig være nødvendig og proportional i hele sin udstrækning. Det følger af det retsgrundlag, der sætter rammerne for politiets tvangsudsendelser.

Fikseret efter afbrudt udsendelse

Folketingets Ombudsmand skal efter udlændingeloven føre tilsyn med politiets tvangsudsendelser af udlændinge uden lovligt ophold. I den forbindelse deltager hans medarbejdere hvert år på en række tvangsudsendelser og gennemgår også sagsakterne i et antal afsluttede udsendelsessager.

I to af disse sager har ombudsmanden – på baggrund af sagens akter og svar fra politiet – konkluderet, at den fulde udstrækning af magt ikke fremstår nødvendig.

Den ene udsendelse blev afbrudt af piloten, allerede inden flyet lettede. Ude af flyet blev mandens hænder fikseret foran kroppen. Manden forblev fikseret i knap halvanden time, indtil han blev indsat i et fængsel. Det fremgår af politiets akter, at han var rolig i den periode.

Ombudsmanden mente ikke, at politiet havde godtgjort, at fikseringen af manden var nødvendig i hele sin udstrækning. Bl.a. fordi udlændingen var rolig under hele turen til fængslet.

”Eksemplarisk” opførsel

Ved en anden udsendelse blev en kvinde udsendt sammen med 3 andre. I Rotterdam skulle de tilknyttes en større samlet udsendelse.

Politiet fikserede kvindens hænder, da hun blev hentet og godt to timer frem. Hun blev senere fikseret i forbindelse med landing og afgang fra Rotterdam. I udsendelsesrapporten beskrev politiet kvindens adfærd som ”eksemplarisk” under hele turen.

Ombudsmanden anerkendte vurderingen af, at det var nødvendigt at fikserer kvinden ved afhentningen. Det var derimod ikke dokumenteret, at politiet under udsendelsen havde overvejet behovet for de to sidste fikseringer af kvinden i Rotterdam, herunder inddraget kvindens adfærd under udsendelsen. Fikseringerne var derfor alene begrundet i politiets generelle erfaringer med udsendelser og oplysninger om kvinden forud for udsendelsen. Ombudsmanden konkluderede, at det ikke var tilstrækkeligt til at dokumentere, at de to sidste fikseringer af kvinden var nødvendige og proportionale.

Læs [udtalelse af 9. september 2019 ”afbrudt udsendelse”](#) og [udtalelse af 27. juni 2019 ”eksemplarisk opførsel”](#)

Yderligere oplysninger:

Afdelingschef Morten Engberg, tlf. 33 13 25 12

OMBUDSMANDENS TILSYN MED UDSENDELSER

- Det følger af udlændingelovens § 30 a, at ombudsmanden skal føre tilsyn med politiets tvangsmæssige udsendelser af udenlandske statsborgere, som ikke har lovligt ophold i Danmark.
- Udlændingelovens § 30 a, stk. 2: ”(...) Folketingets Ombudsmand skal ved tilsynet særlig påse, at politiets virksomhed foretages med respekt for individet og uden unødigt magtanvendelse.”
- Medarbejdere fra ombudsmanden deltager i konkrete udsendelser. Ombudsmanden gennemgår endvidere indberetninger fra politiet og et antal afsluttede udsendelsessager.
- Tidligere afgav ombudsmanden en samlet rapport om den årlige gennemgang af udsendelsessager.

Ombudsmanden har nu ændret praksis.

Gennemgang af udsendelsessager, der ikke giver ombudsmanden anledning til at foretage sig yderligere, afsluttes med et samlet brev uden forudgående høring af Rigspolitiet.

Gennemgåede udsendelsessager, der giver anledning til en nærmere undersøgelse, udskilles til særskilt behandling.

Ombudsmanden registrerer desuden oplysninger fra de gennemgåede sager. Oplysningerne indgår i ombudsmandens løbende overvejelser om grundlaget for at rejse spørgsmål af mere generel eller systemisk karakter.

- I 2018 gennemgik ombudsmanden 77 afsluttede udsendelsessager fra 2016 og 2017 og udskilte på den baggrund 5 sager til nærmere undersøgelse.
- I 4 af disse 5 sager har ombudsmanden fundet, at politiets håndtering af udsendelsessagen ikke var overensstemmelse med det retlige grundlag. 2 af sagerne vedrørte politiets anvendelse af magt. I de 2 resterende sager blev spørgsmål om tilbud om lægetilsyn efter afbrudt udsendelse og dokumentation behandlet.
- Læs mere om ombudsmandens tilsyn med udsendelser i [Ombudsmandens beretning for 2018](#), s. 58-62.